

Msc. Dresd.

G 211

ander

Datum

Datu

darf, das
rthsch
eks-
urch-
dnis
ung un-
bar

gung
gung
gung

RELATIO
De

Nobile quodam Gedani decollato propter homicidium

ANNO. MDCLXXV. Mense Aprili.

Ex Epistola Generosi D. N. N. ex Prussia ad
Gener. D. N. N. in Poloniam prope Cracov:

Z listu W. Mości M. M. Pana y Brata widze, że przez
niektorych Braci moich Pruskych goracem affectem
do W. Mości Pana relatus est tristis casus et poena gladii J.
Mości Pana, Jana Poblockiego Kłachczica Pruskiego, dla
mezoboystwa w Gdanskuscientego.

Fateor ze ta infelicitas et secuta incarceration Nobilis
Jana Wikeckiego y Nob: Jana Poblockiego pospolu, tak irrito:
wala y turbowata. Ich M. Mości Panow Sędziow Kaptunow-
wych wskarzewie, przez Instigatiaz Pokrewnych, y wiele
innych, ze od Jego Mości Pana Wojewody Pomorskiego literas
Expostulatorias ad Magistratum Gedanensem obtinuerunt,
non quidem contra forum, sed ut mitius judicentur, et unus tan-
tum; nie ambo Nobiles za jednego zabitego, na gardlośczeni

byli a iudicio civili. Sic iudicatio est suscepta, quia in
pago urbis et Via publica caedes et incarcerationis est peracta. Al-
to efficit intercessio. Hoc ambo Nobiles hominem inermem fu-
gentem okrutnie raniti, ze jeden tylko P. Poblacki gladio pu-
nitus, alter ad Carcerem in Curia (non in fundo turris, uti
male spargitur) condemnatus est. Widzę ztistu W. Mości M.
M. Pana y Brata, y drugich, ze niektorzy na Seymikach
w Polsce, y tu, laborant suscitare totum Ordinem Equestre
ad puniendos severissime Gedanenses, et comprecendendas urbes
Prusie, zeby nie wazyli sie najpotym Nobiles propter delicta
capere et iudicare, precysue na gardlo, tym preteitem. Ize
indignum Ordini Equestri ab Inferioribus Civibus
scilicet iudicari. Y ze urbes Prusie audeat ob homici-
dia voluntaria ad poenam mortis condemnare Nobi-
les iuxta Jus Culmense, contra Jura Polonia, ktore
tylko mulctam Pecunie ob necem plebeji, et mulctam mayo-
rem cum Carcere Nobili, ob necem Nobilis imponit. Hanc
enim publicam legem Polonia in Prusie urbibz atiam ferrun-

2

dam esse, ferventer cupiunt. Ponieważ W. Mśc. M. M. P.
zdanie moje żadaż circa Jus et facti circumstantias, trud-
nomi contra immunitates Stanu naszego Szlacheckiego co myk-
lic y mowic, albo de juribus et moribus Urbis Gédanen-
sis y drugich Miast sadzic. Atłamen otrzymatem od jedne-
go Confidenta mego z Gédanska rectum statum causa actis
publicis conformem, y respons na objectiones meas. Posyłam
tedy com otrzymat W. Mśc. M. M. Pann do wysockiego roz-
sadku, y proste zdanie moje na kitka, puncta unyzenie pro-
zac, aby pari candore W. Mśc. miez aperiatur swoye zdanie,
y inszych P. P. w Polycie in hac controversia tak gorące od
Niektorych suscitata, przeciwko Gédanscianom, że juk swa-
wolni wdrogach, diffidationes y offensiones poczynaja, et per
importunas minas Nakrych, de cesfatione Privilegiorum et juri-
um Miast Pruskych na Seymie, mogłoby mato niepospółtwo
ad desperata, y nam noxia remedia seduci, per malignos etc.
Przyznam się, że Szlachta swawolna, często y nasbyt insolenter,
Cives jako Chlopow nagania, pobiie, lupi y rani wdrogach.

Contra kilka ofensiwodrodze klachte nie uaza, yvilior
plebs, imprimis zbiegli Chlopi naki, ex innata protervia nas
pogardza y pogroza, imo metuendum, ne ab illis Nobiles pertu-
multum mox accidantur ob leuia delicta, jezely in delictis et
Contractibus niechca, (jako attentant) iudicio se presentare.
Bylo to mnie y in szym kilka razi salubre refugium w Thom-
niu, contra plebem, zem dobrowot nie do sadu chodzyl. Certe
ingenui cives miluja y kanuia, honestissime Virtuosus Nobi-
les, okrutnych nie cierspia, y Magistratus nie moza Ci-
ves offensos hamovac, sicuti nec Castellani Commotus ad
ad iram Nobiles.

Sequitur com otrzymal od Confidenta. Casus homicidii.
In vigilia Festi Paschatis, Nobilis Johann Wikecky cum Nobil-
Johanne Poblocki rex urbe Gedan: equitans in via publica pa-
gi Gedanensis plebejum quendam ambulantem et cum par-
va securi, quasi ludendo lapides percutientem acerbè objurga-
vit. Quid agis tu Spurie, et mox eundem aliquid retorquen-
tem scutica verberavit, atq; ex equo descendens, nudata framea

fugientem persequendo percussit, et crinibus retraxit, ne se in
 aedes occultaret. Sic cum ipso iterum fugiente luctans, reluctan-
 tem in brachio vulneravit, tunc Nobilis Poblocki ex equo de-
 scendens et accurrens plebejo vulnus lethale in occiput a-
 deo impetuose inflixit, ut in terram cadens mox moreretur.
 Tunc ambo Nobiles in recenti facto capti et postea Gedani
 accusati, legitime auditi, per quinq; testes juratos concordēs con-
 victi, atq; per concordans decretum Nobilis Regii Burggra-
 fii, et Iudicii Scabinalis condemnati sunt, nempe Nob: Po-
 blocki ad poenam gladii, et Nobilis Wizecki ad carcerem
 per unum annum, quae poena nunc mitigata est per dimis-
 sionem incarcerati.

Hinc oriuntur et agitantur inter Nobiles et Cives Ur-
 bium Prusiae haec Quaestiones 1) An poena homicidii, hoc ca-
 su possit esse poena gladii juxta Jus Culmense et Statu-
 ta Urbis Gedanensis. An è contra principalis occisor, vel
 ambo uti Nobiles, tantum juxta Constitut: Regni Polo-
 niae, ad carcerem per annum, et mulctam pecuniae de-
 buerint condemnari? Prius affirmant Cives, Posterius mem-
 brum

membrum affectant Nobiles.
Quod voluntarius homicida (nam de necessaria defensione,
aut improvise casu, aut culpa levi non est questio) morte puni-
endus sit indistincte, sive Nobilis sive Ignobilis, sit occisor
vel occisus, id probatur. 1) Ex Jure Naturæ, quia Caino
primo Homicidæ dictabat conscientia sive Jus naturæ
Genes. IV. v. 14. quod iterum deberet occidi, ob Abelis necem.
2) ex Jure Divino Veteris et Novi testamenti nam Genes. IX
v. 12. Deus sanxit legem indistincte toti generi humano
(non soli Politia Judaica, ne quis eam poenam mortis, uti
mere forenses, cum lege Ceremoniali per Christi adven-
tum aut Reipubl. Judaica everfionem sublata esse pu-
tet) his verbis. Quicumq; profuderit sanguinem hominis (sc.
occidendo) ejusdem Sanguis iterum effundetur ab homini-
bus, quia homo ad imaginem Dei conditus est, (sc. indi-
stincte) sive Nobilis sit sive plebejus. Clarius id exprimi-
tur Exod. XXI. v. 12. Qui hominem percutit ut moriatur,
is vicissim morte morietur. Et Levit. XXIV. v. 17. Qui ali-
quem hominem (indistincte) occidit, morte morietur. Clarissi-
me

4

vero atrocitas homicidii, exponitur et Dei, qui justus et miseri-
cors esse nixa voluntas (ne quis ex misericordie pretextu rigorem tem-
peret) in textu Numer: XXXV. v. 30-33. his verbis: Ktokolwiek chcial
zabic czlowieka; za swiatodectwem swiatkow, zabicie Mezoboice.
Nie wezmiecie te wykupu za zwot mezoboice ktory za zluzył
Smieroniecz Smiercia, umrze, abyscie nie splugawyli ziemię w kto-
rey bedziecie, bo krew takowa splugawylla by ziemię, y ziemia
nie moze byc odsusciona od krwi, ktora jest wytana na niej,
jedno krewia tego, ktory ja przelal. Ex hoc textu notant
Theologi et Jurisconsulti, teste Covarruvia et Julio Claro,
quod poena mortis non possit per statuta tolli a Christianis,
quia et in Novo Testamento Christus iussit ut gladio pereat,
qui gladium sumit Matth: XXVI. v. 52 scil: ad necem. 3) hanc
poenam mortis servant Gentes Christiane Hispani, Ger-
mani, Galli, Itali, Britanni, Sveci, Dani, Mosci, imo Mu-
hametani. 4) In specie Prussia super Jus Culmense fun-
data est a Crucigeris, et ita per Sereniss: Regem Casi-
mirum A^o: 1454. Salvis omnibus Juribus suis Polonia in-
corporata est. Sciebat sane Rex Inclytus, eo tempore

in Polonia poenam homicidii esse tantum pecuniariam,
Sed ex Jure Culmenfi esse poenam gladii, attamen appro-
bavit jura Prusfia antiqua, imo ANNO. 1467. per speciale
Privileg: (quod extat in Jure Municip: Prusfia) a Rege
Casimiro, abolitis aliis Juribus, solum Jus Culmenfe in
Regalia Prusfia pro lege sancitum est, communi consensu
Statuum Polon: et Prusfia, ut servetur expresse in omni-
bus causis Nobilium et Civium. Atq; certum est quod ho-
micidii voluntarii poena, sit ultimi supplicii, non solum
in veteri jure Culmenfi lib: 3 Cap: 39. idq; vetusta huc
usq; praxis docet. E contra probari nequit ab Ordine E-
questri Poloniae aut Prusfia, quod unquam publico Statuum
Prusfia consensu vel Laudo, poena homicidii ex Jure Po-
lonico (scilicet loco ultimi supplicii tantum Multa
cum Carcere) in causis Nobilium aut Ignobilium, pre-
sertim in urbibus, recepta sit pro lege, abolito in hoc
passu Jure Culmenfi. Imo recenferi possent exempla
judicatorum ac decollatorum Nobilium Polonorum,
Lithvan: et Prusforum in urbibus Prusfia, sub regimine

5

Ordinis Crucigeri et Regum Polonia propter homicidia Nobilium, Civium aut plane plebejorum, et ob alia delicta, nisi in honorem Generosarum Familiarum id velo silentii obtegere placeret. Hac sunt fundamenta cur Magistratus Urbium Prusiae a poena mortali homicidis voluntariis infligenda, utpote Auri Divino et Culmensi privilegiata consentanea, hactenus non potuerint recedere. Nihil sane ex odio contra Nobiles decernitur durius, quia selecti in Magistratum more Majorum sancte jurant quod absq; favore et odio judicare velint aequaliter juxta Jura. Imo potius Christiano pectore condolent omnibus in delicta lapsis, potissimum Nobilibus quatenus aliorum odia incurrunct dictando poenas justas, quas ex officio jurato, remittere nequeunt. Plures Exteri et Cives fugerent urbem et Nobiles, si ab iis Gedani possent sub levi mulcta occidi, aut bona mortuorum confiscari.

Porumiesz dobrze W. Mśc. M. M. Pan, że wszystko co in contrarium Szlachta Pruska ad evadendam poenam gladii profert, exstat tylko w statutach y Constitutiach Polskich.

Nam ex Statut: Herburti patet, sub voce homicidii, &
Krol Kasimirus M. Glor. mem. A. 1368 statutum Regni
tate fecerit: Quamvis occidens hominem, secundum Dei et
legum sanctionem capitali poena esset plectendus, Nos
tamen rigorem illum temperantes, statuimus, quod pro Mi-
lite (seu Nobili) occiso 30 Marca solvi debeant cognatis
&c. Niechca repetere, quatenus Andreas Tricius Modre-
vius in pio libro de emendanda Republ: Polonia deplorat
et carpat istud Statutum contra Jus Divinum. To tylko
powiem, & ex sequentibus Statutis Regum apud Herburtu,
aperte patet, quod ideo delicta homicidii sunt aucta, y dla tego
Jam Krol Jęgo Mśc. Johannes Albertus ad 120 Marcas,
cum sessione per annum et 6 septimanas in fundo turris.
Postea ob crebriora homicidia Muleta in certis casibus
ad 240 marcas et amplius aucta est per Constit: ANNO
1588. sed nunquam satis deterrentur dolosi homicida, neq;
cessabit ira Dei, donec desinet venialis et venialis esse
Sanguis humanus. Przyznawam esse arcano pectoris, & ter-
rent conscientiam textus Juris Divini, y okrutność swawol-

6

Swawolnikow ruinam Reipubl: et Ordin: Equestris minatur,
jako jeden Bogo boyni Bis Kup pisal: Jezeli Klachta myśli,
jako by Pan Boy nim dal przywiley, albo characterem im-
presit, jako Kaino primo homicida, ne ab aliis occideretur,
mielliby tez jako Kain expelli ex Paradiso Regni propter
scandala, et fieri semper vagi et instabiles in mundo. Per-
misit Deus pro homicidiis involuntariis olim Asyla, sed
dolosos ab Altari avelli et morte plecti jusfit. Sic Mustres
Duces, Abner, Joab necati sunt. Bodey by expietur Stan
Glachecky a piaculis, jako alibi locorum, ex Jure Divino.
Tak pisal vir iste pius. Ale ja nie kmię in materia plerisq;
ingrata, Erabrones irritare, bo y Gdanski Fryjaciel moy
modeste praeterit talia acerba et multis, (quod mirum) Spiri-
tualibus magnis exosa, quamvis pia. To tylko urget, ze Klach-
ta nie more, salvis juribus publicis, Urbes cogere, ut contra
Jus Divinum, Culmense, atq; Juramenta officii sui, ad ma-
jus periculum civium, homicidis Nobilibus remittant poe-
nam mortis, et recipiant, invitis Civibus, mulctam cum

Carcere ex Jure Polonico singulari, et diverso ab aliis
Regnis. Quamvis enim pauci Nobiles Prusie in suis terris
ita paulatim introducere attentent Jus Polonae, attamen
absq; Laudo totius Provinciae spontaneo, per talia attenta:
ta non oritur Consuetudo legitima, quae vincat legem ve:
tustam, et rationem aut Jus Divinum, cui magis obedi:
endum quam hominibus.

Mogliby sie tez Miasta tueri contra vexas Nobilium per
Decretum Regium Ao: 1593. quod refert Illustrisf. Lipski. i
Observ: 84 in fine ubi Magistratus Inowladislaviensis
propter Juvenem ob casuale homicidium gladio punitum
liberabatur per juramentum, quod id fecerit, non animo
injuriandi, sed optimo Zelo justitiae. Nam credo quod
Gedanenses in hoc casu Nobilium, ita quoq; jurare pos:
sint; Imo Ego pro illis auderem pie jurare. Ale wienze
Magistratus judicantes dudum ad officia juraverint, yre
Miasta in casibus similibus, juxk maja pro se Decreta Co:
mitialia et Regia propter Nobiles gladio punitos. In

7

In Holsatia Nobiles qui alios in duellis necaverant, et per annum aufugerant, petebant a Rege Danie Christiano IV. remissionem poena gladii, sed Rex dicebat: Ego jussu Dei morte puniam homicidas, vultisne, ut Ego quasi homicida propterea per annum aufugiam, et postea per multam me liberem ex pravo more vestro.

2. Quaestio est: An et quatenus Nobiles in urbibus Prusiae forum sortiantur et possint judicari? Nobiles nonnulli putant Indignam et intollerabilem novam esse affectationem, ut Cives utpote statu inferiores, praesumant judicare super Nobiles, et quidem juxta statuta municipalia sua. Sed respondetur a Civibus, quod Magistratus Urbium in Polon: Prussia et aliis Regnis, perinde uti Magistratus seu Iudices Nobilium obtineant et exercent Jurisdictionem a suprema Majestate. Ideo in actu officii non possunt tanquam statu inferiores contemni sine insigni absurdo Politico. Imo infra demonstrabo, quod juxta Jus Polon: Civiles Magistratus oppidorum exiguorum possint cum Capitaneis judicare criminaliter Nobiles.

In Prussia constat ex antiquissimo Culmenfi Privilegio, quod in Urbibus non tantum habitarent Plebei, sed etiam plurimi Nobiles et Equestres Viri, qui et extra Urbes Equestria bona sive Feuda a Crucigeris possidebant, aut emebant in hereditatem Flamingicalem, nam expresse ibi vocantur Cives et feudales Civitatum. Et ideo adhuc in urbibus Prussia Nobiles familiae sunt et non perdunt Nobilitatis Jus, per hoc quod fiant Cives et gerant Magistratum, uti quidem in Polonia fit per Constitut: Poloniae. Nam in Constit: Prussiae de Ao: 1538 clare dicitur, quod Civibus bona terrestria et Nobilibus bona Civilia emere sit liberum, dummodo respectu honorum paria onera ferant; Ita quoque sonant Constitut: Livoniae a Rege Stephano facta. Ex quo sequitur quod Nobiles in Urbe habitantes idem forum habeant, quod alii Cives. De aliis Nobilibus non habitantibus in Urbe sive sint Poloni, Prusii aut Extranei loquitur in d: Constit: Prussiae. Et cum aliquis, et s. Et ubi sub quod delinquens

in loco delicti deprehensus, et contrahens de contractu recenti
 possit conveniri prout pax perpetua disponit. Itaq; declaran-
 dus est textus, ex Pace perpetua, scilicet: ea, quae olim inter Re-
 gem Polonia Vladislavum, et Paulum Rusdorf Magi-
 strum Crucigerorum Anno. 1436. facta, et iterum Anno
 1466 a Rege Casimiro III. et Magistro Crucigerorum re-
 novata est. Nam extant ibi et explicantur uberius ver-
 ba ista, quod Nobiles in Urbibus possint conveniri, si ibi
 fecerint contractum, vel si in contractu alibi facto, promi-
 serint solvere in urbe certa, idq; praexis adhuc servat. In
 delictis vero pax perpetua disponit, quod Nobiles aut Igno-
 biles fures et malefactores qualescung; homicide etc. non
 solum in loco delicti deprehensi, sed etiam ex fuga retracta
 (nam libera ibi erat persecutio per Prusiam et Regn: Polo-
 nia) possint judicari juxta Jura Municipalia loci. Ex his
 patet, quod Nobiles Poloni et Prusii, ob tristia crimina
 commissa, poenam mortis ex Jure Prusiae sive Culmenfi,
 sedari teneantur subire, et nullatenus in Prusiae

Urbibus se possint eximere a foro et poena. Nam in vitis
Statibus Prussia nemo potest, salvis antiquis Privilegiis
jura Polonica diversa obtrudere. Ut tamen superabundan-
tius satisfiat nonnullis Nobilibus, demonstrabo nunc, quod
circa processum Urbium Prussia majorum, in delictis homici-
dii et Violentiarum &c: nulla tenus aggraventur No-
biles, sed similis (simo melior) modus judicandi servetur,
qualis in Polonia viget, juxta Statutum, quod dicitur
Thorunense, quod Anno 1520 in Comitibus regi pro usu
Poloniae factum, propter rupta tunc Comitibus non plane
sancitum, sed teste Herburto in titulo Violentia: postea
in Comitibus A^o: 1527. Cracovia et A^o: 1538 Petricovis
pro Polonia confirmatum est (sed ab Statibus Prussia
pro lege per omnia nunquam est receptum, sicuti adversa protes-
tiones testatur). Nam sicut in Polonia Urbibus Capitaneis
cum Magistratu Urbis aut oppidi concordare debet super
poena violentiae, aut necis per Nobiles perpetratae; ita
Prussia Urbibus Majoribus, praesertim Gedani, Burggrafius

Re
bet
te.
end
su
bi
cu
fide
tra
bi
vie
lat
E
je
re
te
C
A
f

Regius, (qui in Privilegiis dicitur Capitaneus) de-
 bet concordare cum Iudicibus Criminalibus urbis ad sen-
 tentiam ultimi supplicii contra Nobiles aut alios, is
 enim cardo est Statuti Thorun: neq; unquam absq; consen-
 su Burggrafii Regii Iudicium scabinale Gedanense No-
 bilem punivit poena mortis. 2) Carcer quoy Urbis est idem
 cum carcere Burggrafii, qui iudicat alias violentias, mi-
 nor tamen, quam castrensis turris sub terra. 3) Permit-
 tit quoy Statutum Thorun: capere et in carcere No-
 biles qui caedes et alias violentias commiserunt in Ur-
 bibus aut oppidis Regis aut Spiritualibus aut Secu-
 laribus bonis.

Ea quibus omnibus apparet, quod nulla sit Nobilibus
 prejudiciosa differentia, inter modum iudicandi delicta
 Nobilium sive fiat iuxta Statutum Thorunenfe per
 totam Poloniam usitatum, sive iuxta morem civitatis
 Gedanensis, ubi Burggrafius Regius, respectu ortus,
 plerumq; et respectu officii semper censetur Nobilis

Re
 bet
 te.
 enod
 sumi
 bi-
 cu
 fier
 tiv
 bi-
 bica
 lais
 Eia
 spes
 Reg
 ti er
 C. Aus
 p.

Imo et ipsi Iudices Criminum magis juris periti et or-
tu clari existunt Gedani, quam Magistratus oppidorum
Poloniae, quos Statut. Thorun: expresse admittit ad iudican-
dum super Nobiles, cum Capitaneo.

Ita sonat Statutum Thorunenſe juxta Herbertum. Quia
Nobilium & Civitatum regni nostri damnosa fuit
exorta differentia super his Nobilibus, qui in recenti
crimine pro violentia in civitatibus aut oppidis capie-
bantur. Proinde nos tam gravi negotio ad praesens, ad praesens,
propter Prussiae bellicam occupationem, pro perpetua
ordinatione non valentes, nihilominus providentes
Securitati subditorum nostrorum de unanimi Consilio
Consiliariorum nostrorum omnium, & Nunciorum terre-
strium Regni, statuimus et ordinamus. Quod cum ali-
quis Nobilis in Civitate vel oppido nostro, aut aliquo-
rum Spiritualium et Secularium Subditorum Regni
nostri pro crimine violentiae per officium Civile Captus
fuerit, ex tunc talis Nobilis detineri debet in Pretorio

civitatis et oppidi istius, ubi capietur. Quo facto offi-
 cium Civitatis et oppidi istius, ubi talis violator cap-
 tus fuerit, nullum penitus iudicium faciet, neq; aliquam
 poenam exiget de eodem Nobili, nisi prius ad eorum
 requisitionem Capitaneus vel Vice Capitaneus castren-
 sis, istius Jurisdictionis nostrae regalis, sub qua Civi-
 tas talis vel oppidum situm fuerit eidem iudicio Civili,
 quod ministrari et fieri debet pro violentia contra dic-
 tum Nobilem. Et ubi Capitaneus vel Vice Capita-
 neus noster ad unam sententiam cum Officio Civili, ubi
 talis Nobilis detentus fuerit, concordati fuerint, ex
 tunc praefatus Nobilis juxta hujusmodi sententiam Ca-
 pitanei nostri aut Vice Capitanei, et Officii Civili
 condemnari et puniri debet. Si vero talis Capitaneus
 noster, vel ejus Vice Capitaneus non poterit se concor-
 dare super sententiam cum Officio Civili contra talem
 Nobilem, ex tunc ipse captivus interea temporis in

in decenti captivitate Civili detineri debet, tamdiu
donec a Majestate nostra Informationem Capitaneus
pōstet, et illa Civitas vel oppidum habuerit, quomodo ta-
lis Nobilis sententiam et puniri debet, prescriptio-
ne tanta temporis non obstante, quia se predictus
captivus tueri non debet etc. Idem repetitum extat
in Comitibus Petricor: Anno 1538. Sed hoc est inno-
vatum, quod eo casu ubi Capitaneus putat Reum
non poenam promeruisse, licet Judicium Civite dis-
sentiat, tunc Nobilis in Custodiam officii Castren-
sis tradi debet, usq; ad cognitionem nostram (Reg: Majest:).
Si nos decreverimus aliquem et injuste detentum esse, Ci-
ves poenam detento 60 Marcarum persolvent. His conso-
nant fere quae extant in Jure Culmensi revisolib: scap: 7
Zey krotkiey Relathey, Confidenta mego, Mente bona pi-
kaniy mozek W. Mśc: M. M. Pan y Brat rozkazic, ie-
zeli Szachta tak noxia y tantis clamoribus et ausis
digna gravamina, contra Urbem Gedanensem ma albo

11

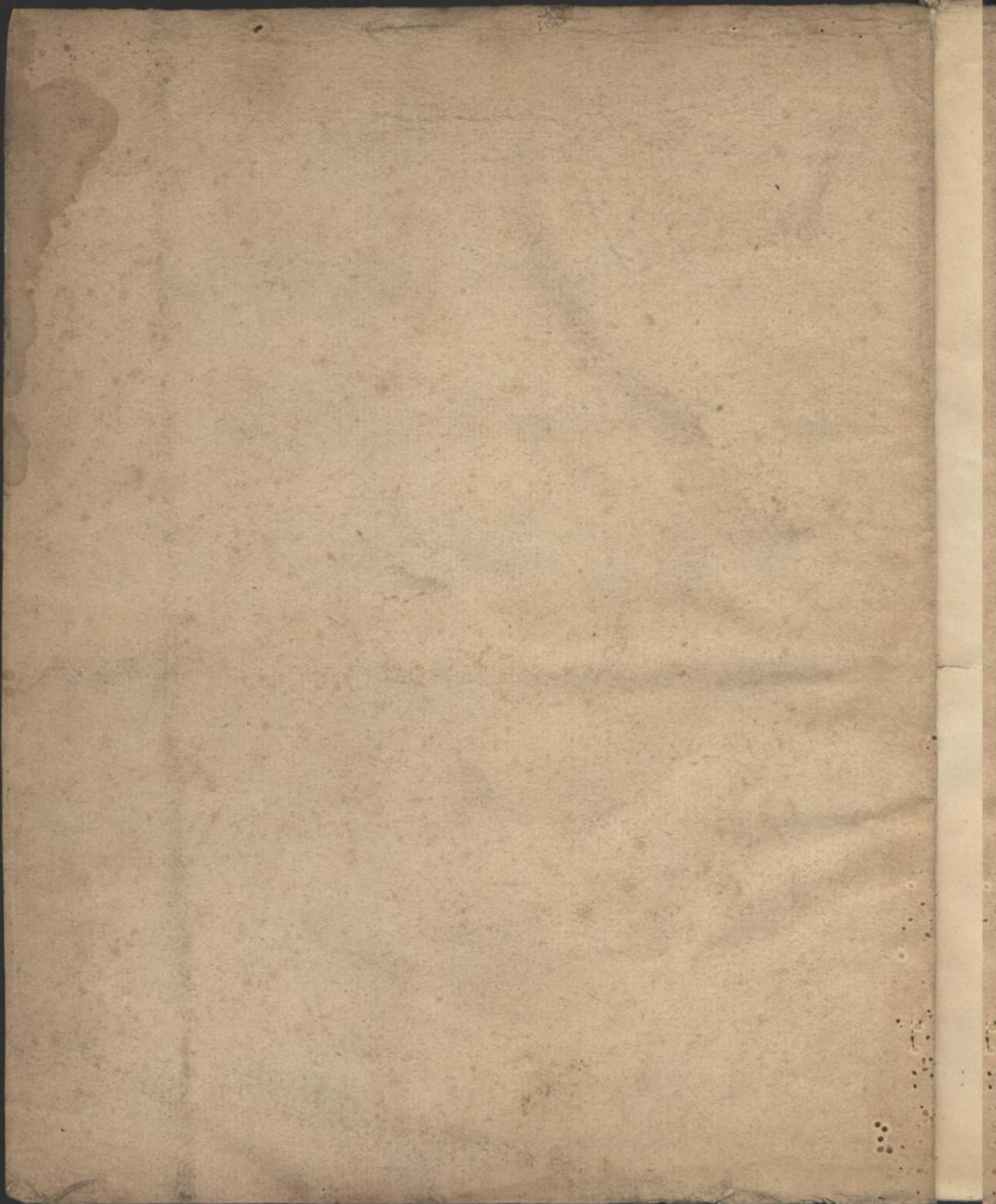
nie ma ex eo facto homicidii et Poena secuta. Affectan-
do impunitatem criminum, scortandi, occidendi etc. Ordo Cru-
cigerorum (teste Privilegio Incorporat: Prussiae) perdidit vitam
et omnia bona, uti olim ob flagitia et avaritiam, sacer or-
do Templariorum uno quasi ictu, in tot Regnis est extin-
ctus. Sic excisus est propter insolentiam Ordo Nobili-
um in Helvetia, imo, proh dolor, nuperis annis, ob pau-
corum excessus impunitos, plurimi Nobiles innocentes
crudeli tumultu Cosacorum sunt perempti, Taceo Wala-
chiam, Moldaviam et partem Hungariae. Mogt bym
y ex aliis Regni Poloniae juribus przestregac Klachte
ze wolno urzedom Mieyskym, Swawotnikow (indistincte
Nobiles et Ignobiles) wszedzie captivare. Ale nie bede
Instigatorem. Napominam tylko zebysmy Klachta, per-
minas importunas, (jako Crucigeri crudelis) de tollendis
Privilegiis Urbium, opprimendis et recandis civibus,
mutandis Juribus, et effugiendis poenis criminum,

nie Strazili concordem statum et communes libertates
Ojczyzny in hac perplexitate, kiedy Strazne Nowiny vo-
litant, jako vicini ---. Ale finis cum voto publica et
quieta tranquillitatis.

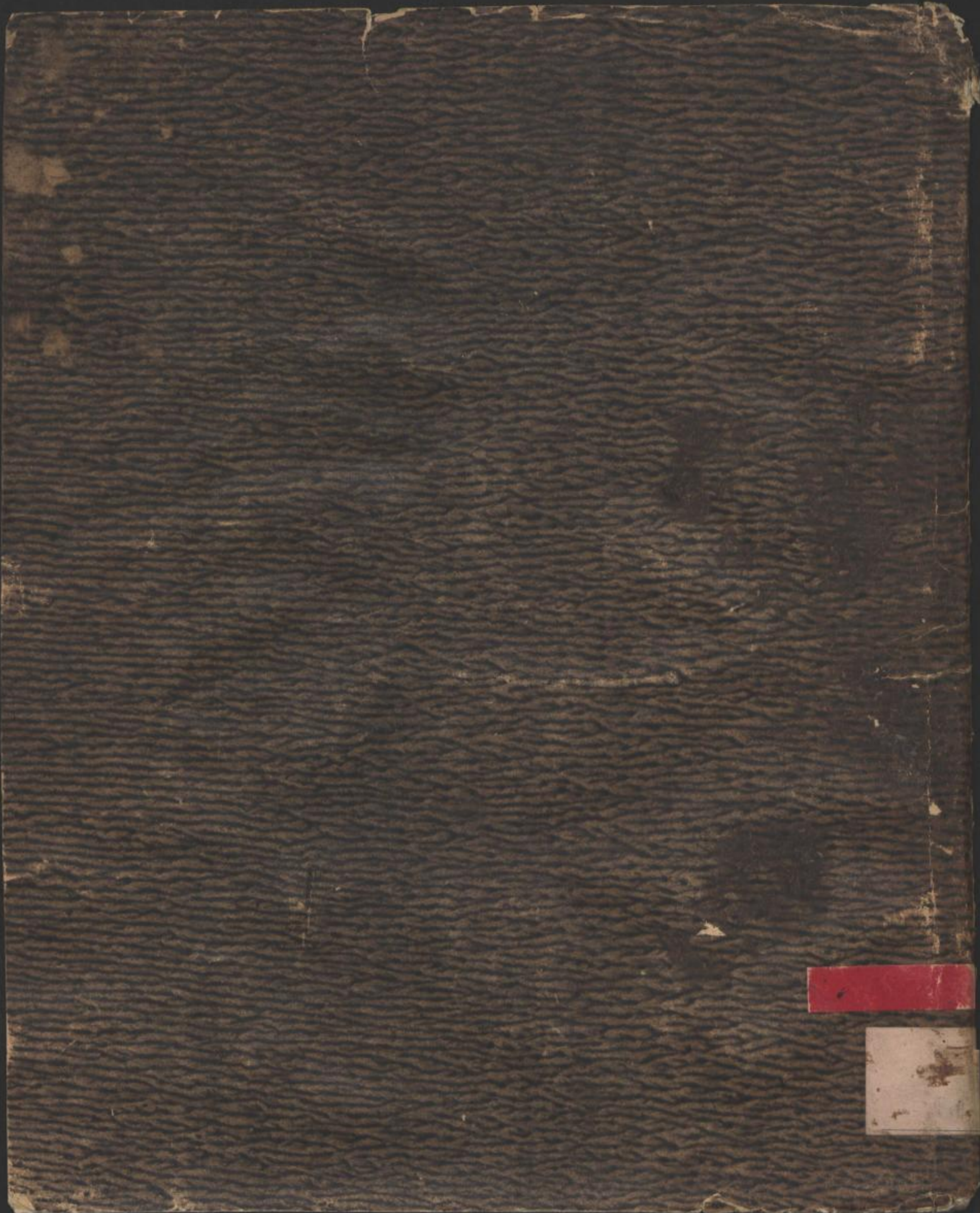

Msc. Dresd.

G 211.

[Red label]

[Light-colored label]

